

RMK esindajate ja Harku valla esindajate kohtumine Harku valla kutsel 22. augustil 2024 .

Teemaks Vääna ümbruse metsad ja nende võimalik raie raba ümbruses. Raba ümbruse mets ei kuulu praegu avalike huviga alade hulka.

Kokkusaamisest võtsid osa RMK poolelt kaasamisspetsialist Elor Ilmet, Edela regiooni metsaülem Jaan Schults, kommunikatsioonispetsialist Kristiina Viiron, valla poolelt abivallavanem Vello Viiburg, piirkonna elanikud Uudo Timm, Marje Aston, Aune Lillemets, Vääna Seltsi liikmed Eve Ausmees, Annely Ruusmann.

Vello Viiburg, Harku abivallavanem selgitab, et valla poolne avaliku huviga alade teemaplaneering käib ja on võtnud kaua aega. Tehti ideekorje, kus igaüks sai arvamust avaldada. Planeering joonistati puhkemetsi täis, mis ei sobi eraomanikule ega ka RMK-le ja tuleb teha kärpeid. Puhkemetsad nimetati ümber avalike huviga aladeks. Lähima pooleteise kuu jooksul on vaja planeering ära teha. Kas see teostub nii lühikese ajaga näitab tulevik.

Jaan Schults teeb ülevaate, mis asutus on RMK, mis põhimõtetel tegutseb ja mis seaduse järgi. Eesti ainus tulundusasutus, loodud metsaseaduse alusel, valitseb ja majandab riigimetsa ja finantseerib ise majandmist.

RMK maksab kõik maksud nagu iga teine äriettevõtte, tulumaksud, maamaksud jne, maksab riigieelarvesse dividendi. RMK kulusid ei kaeta riigi eelarvest. Metsateatise esitab Keskkonnaametile nagu iga teinegi maaomanik.

Tekib arutelu Puukooli tee üle, kus toimus ralli. Eve Ausmees küsib, kellelt küsiti luba ralliks. RMK andis ralli testsõitudeks loa pärast Keskkonnaameti ja valla kooskõlastusi, pärast sõite hõõveldas ralli korraldaja teed. Pigem oli probleem käesoleva aasta kevadel korralise RMK teede hooldamisega. Jaan Schults märgib, et ilmselt lükati hõõveldades tera liiga sügavale ja suured kivid lükati välja, teehõõvel sõitis ka kitsas kurvis teelt välja. Arutletakse, kas edaspidi tohib seal rallit korraldada, sest nüüd on seal Sõrve looduskaitseala kinnitatud, varem ei olnud.

RMK-l ei ole õigus tegutseda nagu politsei või KeA inspektor, karistada ei saa, RMK töötajad saavad inimesi vaid viisakalt korrale kutsuda.

Metsaülem näitab ka Harku valla metsamaa jaotust, majandusmetsad, looduskaitsealused metsad jms. Harku vallas üle 2800 ha metsamaad. 54% on range kaitse all, kus midagi ei tehta. Majandada saab 38%, üldplaneeringuga seatud piirangud kehtivad. 1000 ha-l ei ole olulisi piiranguid majandamiseks.

Viimasel kolmel aastal ei ole Harku vallas RMK hallatavas metsas ühtegi uuendusraiet tehtud. On ülepaisutatud, kui öelda, et kasvab riigi surve raiele (nii on öeldud valla saadetud kirjas, mis käsitleb puhkemetsade teemaplaneeringut).

Metsaülem näitab Vääna KAH ala kaarti. Eve Ausmees selgitab, et sellepärast alustati planeeringut, et raba jäi KAH alast välja.

Metsaülem selgitab, millest sai alguse KAH ala. Metsaseaduses on punkt, et RMK peab kaasama kogukonna majandamisse. RMK valis oma parima äranägemisega KAH alad. Nii ka Väänas. (nüüd määratakse KAH alad KOV-i üldplaneeringuga). Kogukond ja RMK on kokku leppinud, et raiet Harku valla

KAH-aladel ei tehta, kuni ei ole üldplaneeringut (teemaplaneeringut). Sellest kokkuleppest on RMK kinni pidanud.

2023. aastal võttis RMK teatiseid harvendusraiele raba ümbruse metsas ja RMK-ni jõudsid kirjad, et RMK on kokkulepet rikkunud, kuid see ei ole õige. RMK võttis neli teatist (nüüdseks on aegunud), kokku oli võetud üle 20 teatise (sh erametsas).

Aune Lillemets selgitab, et raietel on kumulatiivne mõju, raied on ümber raba ja mets ei pea pärast raiet enam tolmu kinni. Ka on rohekoridor ja on selle katkemisoht, kohalikud tegid kraavidele purded ja loomad saavad üle. Rohekoridor on lai nagu see tuba (Vääna seltsimajas), mujal on majad ees. See on elanike mure, mets on nii hõre ja taastumine võtab aega.

Marje Aston: Metsad kavavad nii aeglaselt siin ja loomadel ei ole võimalik niipeagi metsas käia, kui raiet teha.

Annely Ruusmann selgitab, et RMK-ni jõudnud kiri oli mõeldud KeA-le, kes andis raieks load. Turbakaevanduse omanik ei teadnud raietest midagi.

Aune Lillemets: RMK teatist ei realiseeritud üldse. Mis plaanis on?

Elor Ilmet: Soovime Harku vallaga üle vaadata teemaplaneeringu ja ajada kaardikihid kokku. Seejärel saame teha majandamisotsused ning KAH aladel need läbi rääkida kohaliku kogukonnaga ning omavalitsusega.

Uudo Timm: Riigimetsa on siin vähe ja tõepoolest ei ole uuendusraiet tehtud ja ei näe pahatahtlikkust riigimetsalt, aga kui vaatame olukorda, mis Väänas või vallas laiemalt tekkinud - raba ümber on (raiete) liituv efekt, RMK erametsa sekkuda ei saa. KeA järgib seadust, kui langetab teatisele otsuseid. Kehtiva seadusandlusega pole raied vastuolus. Võimalus omanikku veenda, et raiet ei tehtaks. Rohekoridori teema on kriitiline, sisuliselt nõelasilmast peavad loomad läbi minema, kogukond tegi sillad, keskkonnaagentuuri kaamerad on peal ja isegi põdrad käivad üle. Üks harvendusraie on kohe silla juures. Kas on hea minna tegema lisahäiringut, rohekoridor ei katke, aga häiritud saab kindlasti. Kui värskelt on erametsades kõvem häiring tehtud ja teiselt poolt on loomadel läbipääs häiritud, siis kas on õige praegu seal harvendusraiet teha? Oleks vaja plastilisemalt klattida. Raba tolmutprobleem samuti. Oleme lõpuks tolmu sees ka. Kui harvenduse kraadi vähendada, ei teeks liiga hõredaks, sellega annaks olukorda leevendada. KAH alad, tahes tahtmata majandus peab käima, et uuendust saada.

Annely Ruusmann ütleb, et 5 aasta jooksul kaevandamine lõpeb.

Eve Ausmees näitab kaarti kohtadega, kus on riigimetsa raiutud ja seetõttu loomade liikumine katkes, nüüd lähevad üle silla, on turvaline minna. Näitab ka, kus erametsas tehti raiet ja kust loomad liiguvad, on palju liiklusõnnetusi. On viimane rohekoridor, siin ei tohiks midagi teha.

Arutelu, mis saab kaevandusalast pärast sulgemist 5 a pärast. Vaja küsida maa-ametist, milline on rekonstrueerimise plaan.

Mis saab RMK plaanist teha harvendusraiet?

Jaan Schults: RMK ja vald saavad kokku ja vaataks alad reaalselt üle ja leiaks mõistlikud lahendused, kus on optimaalne teha ja kus annab töid ajatada. Elanike mure on RMK-le arusaadav.

Aune Lillemets küsib, kas nende tehtud ettepanekud on teemaplaneerigu koostajaile teada.

Vello Viiburg: Teemaplaneering tuleb avalikule arutelule.

Eve Ausmees: Protsess oleks ju palju kiirem, kui kaasata loodusteadlasi. Pakub Uudo Timmi. Kui metsade vahel sidusust pole, muutub mõttetuks asi.

Uudo ütleb, et tegeletakse, et riigi rohevõrgustik saaks toimida, see on taristuobjektide ja teedega läbi lõigatud. Näitab Vääna kaardil kohti, kus oleks võimalik planeeringutega sidusus tekitada. Arutelu ökoduktide ehitusest, mis tekitab suure häiringu.

Vello Viiburg küsib, mida üraskiga teha, otsivad kaardilt ala välja, see on vääriselupaik, kus raiet teha ei tohi.

Eve teeb ettepaneku, et Uudo näitaks rohevõrgustikus probleemseid kohti, mis lõigati teemaplaneeringust välja. Osa kohti, mis on rohevõrgustiku alal, loomad ei liigu. Arutelu eramaade ja rohevõrgustike, valglinnastumise ja selle piiramise üle.

Vello tänab RMK tiimi, et kohtumine teoks sai. Kokkulepe, et vallaesindajad ja RMK kohtuvad ja vaatavad riigimetsaalad üle.

Koostas

Kristiina Viiron